

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: Pv 485/22/8807-15
EEČ: 2-66-433-2023

Michalovce 28.02.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 odsek 1 písmeno a Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: , XXXXX
adresa na doručovanie písomností: XXXXX
povolanie: bez pracovného pomeru
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 1 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 05. 09.2022 v čase okolo 16.34 h. na ul. Partizánskej v Michalovciach smerom do lesa Biela hora po tom, čo bol kontrolovaný príslušníkmi OKP OR PZ v Michalovciach pri sebe prechovával rýchlo uzatvárateľné igelitové vrečko, ktoré v zmysle § 89a ods. 1 Trestného poriadku dobrovoľne vydal a v ktorom sa podľa došlého vypracovaného znaleckého posudku KEÚ PZ, č. p. PPZ-KEU-KE-EXP-2022/2088 zo dňa 14.12.2022 nachádzali vrcholcovité časti rastliny konope (Cannabis) o celkovej hmotnosti 0,40 g, pričom chromatografickým skúmaním bol v predloženom vysušenom rastlinnom materiáli stanovený 13,2 % obsah THC (tetrahydrokanabinolu) - účinnej látky rastliny konope (Cannabis). Predložené

množstvo konope s hmotnosťou 400 mg (resp. 0,40 g), s priemernou koncentráciou 13,2 % hmotnostných THC, obsahujúce 53 mg THC, zodpovedá 2 až 5 bežným jednotlivým dávkam drogy, schopných ovplyvniť psychiku užívateľa, pričom ide o látku ktorá patrí do skupiny omamných, psychotropných látok, jedov a prekursorov, ktorých výroba a držanie v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je zakázané

lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník PZ, Obvodného oddelenia PZ XXXXX uznesením pod ČVS: ORP-685/MI-MI-2022 zo dňa 05.09.2022 začal trestné stíhanie vo za prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona.

Uznesením tej istej spisovej značky zo dňa 10.01.2023 policajt vzniesol obvinenie XXXXX za prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona.

Trestnej činnosti sa mal obvinený dopustiť tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Podľa § 2 odsek 1 Trestného poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 89a odsek 1 Trestného poriadku kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie je povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ak ju treba na účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhoví výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia.

Podľa § 119 odsek 2 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus,

obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 119 odsek 4 Trestného poriadku dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní okrem prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila.

Podľa § 2 odsek 10, prvá veta Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Z úradného záznamu na č.l. 7 je zrejmé, že zasahujúcimi príslušníkmi PZ boli npor. XXXXX, npor. XXXXX a npor. XXXXX. Títo na podklade informácie o tom, že dochádza k páchaniu trestnej činnosti podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona sa rozhodli toto preveriť a po príchode na miesto bola podozrivá osoba spozorovaná. Po príchode k danej osobe bol vykonaný služobný zákrok, kde bola použitá výzva a opakovaná výzva „Polícia stoj!“, v dôsledku čoho sa osoba po výzve pokúsila z miesta ujsť a z uvedeného dôvodu boli voči osobe použité hmaty a chvaty podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore (*dalej len zákona*) a priložené putá podľa § 52 ods. 1 písm. a) zákona a následne bol podozrivý po riadnom poučení o svojich právach a povinnostiach v zmysle § 85 ods. 2 Tr. poriadku obmedzený na osobnej slobode. Na miesto bol následne privolaný poverený príslušník PZ.

Dňa 02.11.2022 bol v procesnom postavení svedka vypočutý príslušník operatívy a to XXXXX, ktorý uviedol totožné skutočnosti, ktoré vyplývajú z úradného záznamu o obmedzení osobnej slobody zo dňa 05.09.2022 na č.l. 7.

Po vznesení obvinenia došlo k prepočutiu uvedeného svedka a to dňa 10.02.2023 kedy uviedol, že po príchode na miesto bola podozrivá osoba spozorovaná, pričom svedok k tejto osobe prišiel a opýtal sa jej či má pri sebe nejaké nelegálne látky, osoba odpovedala, že má a teda následne po tomto vykonal svedok služobný zákrok, kde bola použitá výzva a opakovaná výzva „Polícia stoj!“, avšak osoba sa po výzve pokúsila ujsť a z uvedeného dôvodu boli použité hmaty a chvaty, ako boli priložené osobe putá.

XXXXX pri svojom výsluchu v procesnom postavení obvineného dňa 31.01.2023 uviedol, že v septembri 2022 sa išiel prejsť na Bielu horu v meste XXXXX, chcel si niečo opieť a preto mal so sebou aj vak na pleciach, v ktorom mal jedlo. Počas cesty k nemu prišlo nejaké auto, z ktorého vystúpili dvaja páni, ktorí mali podozrenie, že má pri sebe drogy, čo mu aj povedali. Dal vak dole z chrbta a z vaku mu po jeho otvorení vypadol malý sáčok s obsahom marihuany. Marihuana bola jeho, ale ani nevedel, že ju tam má. Zabudol na to.

Na miesto následne došiel privolaný poverený príslušník PZ, ktorý na mieste spísal zápisnicu o vydaní veci podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku, z ktorej je zrejmé, že obvinený bol poučený aj o zákaze sebaobviňovania. Zápisnica bola spísaná dňa 05.09.2022 v čase o 17.00 h..

Poukazujem na zrejmý rozpor vo výpovedi npor. XXXXX, ktorý vypovedal pred ale aj po vznesení obvinenia. Pred vznesením obvinenia uviedol, že po príchode k osobe bol ihneď vykonaný služobný zákrok, kde bola použitá výzva a opakovaná výzva „Polícia stoj!“, v dôsledku čoho sa osoba po výzve pokúsila z miesta ujsť.

Po vznesení obvinenia uviedol, že prišiel k osobe a opýtal sa jej či má pri sebe nejaké nelegálne látky, osoba odpovedala, že má a teda následne po tomto vykonal svedok služobný zákrok, kde bola použitá výzva a opakovaná výzva „Polícia stoj!“, avšak osoba sa po výzve pokúsila ujsť.

Okrem zrejmého rozporu vo výpovedi tohto svedka je na mieste zastaviť sa nad „logikou“ výpovede svedka, keď svedok uvádza, že prišiel k osobe, tejto sa spýtal, či má pri sebe nelegálne látky a na to vykonal služobný zákrok, ktorý spočíval vo výzve a opakovanej výzve „Polícia stoj!“, v dôsledku čoho sa osoba pokúsila ujsť.

Je ťažko predstaviteľné, aby osoba, ktorá sa prizná polícií, že má pri sebe nelegálnu látku, teda s políciou zjavne spolupracuje, následne na výzvu „Polícia stoj!“, sa rozhodla z miesta ujsť. Tiež je nelogické, aby výzva a opakovaná výzva „Polícia stoj!“ bola zo strany polície vyslovená ešte predtým, ako sa osoba z miesta rozhodla utiecť.

Pochybnosť nad týmto postupom a pravdivosťou tvrdení svedka vyplýva aj z výpovede samotného obvineného, ktorý uvedené skutočnosti vo svojej výpovedi neuviedol a priebeh udalostí popísal odlišným spôsobom. Popísal zrejmú spoluprácu s políciou, kde nepadla ani zmienka o kladení nejaké odporu, v dôsledku čoho by museli byť tejto osobe priložené putá.

Z výpovede npor. XXXXX ďalej nevyplýva, aby tento po tom, čo mu mala osoba oznámiť, že má takéto látky pri sebe, postupoval v súlade § 8 ods. 2 zákona.

V zmysle § 8 ods. 2 zákona policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

Z výpovedi tohto svedka dokonca nevyplýva, aby tak urobil ani po vykonaní služobného zákroku.

Uvedená skutočnosť nevyplýva ani z výpovede obvineného, a nevyplýva ani z úradného záznamu na č.l. 7.

Pri jednotlivých výpovediach svedka ohľadne oprávnenosti vykonania služobného zákroku došlo k postupom, z ktorých plynie pochybnosť ohľadne zákonnosti služobného zákroku, od čoho sa automaticky odvíja aj zákonnosť získania dôkazu, ktorý následne obvinený vydal na miesto privolanému poverenému príslušníkovi PZ podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že na vykonanie služobného zákroku, ktorým sa zasahuje do základných práv a slobôd osôb nepostačuje len určité všeobecné podozrenie zo spáchania trestného činu – eventuálne, čo aj len priestupku, ale takého podozrenie musí byť vždy odôvodnené aj ďalšími konkrétnymi okolnosťami.

Policajt Bubenko v prvotnej výpovedi uviedol, že po príchode k osobe došlo hneď k vykonaniu služobného zákroku.

Po vznesení obvinenia už uviedol, že po príchode k osobe došlo k služobnému zákroku až po tom, čo im táto uviedla, že má pri sebe nelegálne látky.

O prípadnom poučení tejto osoby o jej právach a povinnostiach sa svedok nevyjadril. Keby osobu poučil, tak by to uviedol.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že po tom, ako bol podozrivý dotazovaný, či má pri sebe nelegálnu látku, na čo odpovedal kladne, je tiež zrejmé, že postupoval bez adekvátneho poučenia o následkoch svojho konania. Ak mali príslušníci polície podozrenie, že dochádza k páchaniu trestného činu podľa § 171 ods. 1 Tr. zákona (čo aj skutočne mali) nakoľko tak vypovedal npor. XXXXX, ale aj v tomto duchu je spísaný záznam na č.l. 7, tak mali podozrivého poučiť v zmysle § 89a ods. 1 Tr. poriadku.

Oprávnenie postupovať príslušníkom operatívneho oddelenia podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku vyplýva z Vyhlášky č. 275 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 26.07.2022 o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konanie vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Vyhláška nadobudla účinnosť dňom 15.08.2022.

V neposlednom rade v prospech obvineného je nutné zohľadniť aj chýbajúce hlásenie o použití prostriedkov podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore a podľa § 52 ods. 1 písm. a) zákona, ako aj ich následne vyhodnotenie nadriadeným.

Vyhodnotením vyššie uvedených dôkazov tak jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a nadväznosti som dospel k záveru, že v danom štádiu trestného konania za doposiaľ zadokumentovanej dôkaznej situácie nie je možné akceptovať návrh povereného príslušníka PZ na postavenie obvineného pred súd.

Je tomu tak najmä s poukazom na samotný služobný zákrok príslušníkov polície a nanajvýš sporný spôsob zaistenia drogy, teda vedomosť príslušníkov operatívneho oddelenia o tom, že osoba má pri sebe drogy, a to bez jej náležitého poučenia.

Aj napriek tomu, že obvinený sa priznal k spáchaniu trestnej činnosti, dozor nad zachovávaním zákonnosti v trestnom konaní vykonáva prokurátor, pričom preskúmaním dôkazov vykonaných po vznesení obvinenia došlo k pochybnostiam ohľadom vykonaného služobného zákroku zo strany polície, naviac v postupe polície a najmä vo výpovedi sv. npor. XXXXX boli zistené také skutočnosti, ktoré oprávňujú založiť pochybnosť o zákonnosti vykonania služobného zákroku, o zákonnosti ohľadne poučenia podozrivého pred vykonaním samotného zákroku a preto je nevyhnutné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Zo spisu jednoznačne vyplýva, že podozrivý pred tým, čo odpovedal, že má pri sebe nelegálne látky, nebol žiadnou formou a spôsobom poučený o svojich právach v zmysle zákona o Policajnom zbore alebo v zmysle iného všeobecne záväzného právneho predpisu. Ak sa už operatívni pracovníci rozhodli pristúpiť k vykonaniu služobného zákroku z dôvodu podozrenia páchania trestnej činnosti mali povinnosť túto osobu najskôr poučiť o jej právach (v zmysle § 8 ods. 2 zákona) a to najmä o práve, že k priznaniu sa zo spáchania priestupku alebo trestného činu ju nemožno nútiť, ani nijako aktívne konať a to ani vo forme vydávania vecí, ktoré má táto osoba pri sebe, teda nijako neprispievať k svojmu obvineniu. Nakoľko takéto poučenie absentuje v úradnom zázname resp. v spise nie je možné „legalizovať“ vydanie dôkazu samotným obvineným na zápisnicu o vydaní vecí podľa § 89a ods. 1 Tr. poriadku. Navyiac z výpovede sv. npor. Bubenka pred vznesením obvinenia vyplýva, že k vykonaniu služobného zákroku došlo rovno po príchode k osobe, teda zjavne bez toho, aby na to bol dôvod.

Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné považovať takto zadovážený dôkaz za dôkaz získaný nezákonným spôsobom, teda nezákonným donútením strpieť úkon smerujúci k tomuto získaniu a spôsobom odporujúcim a obchádzajúcim príslušné ustanovenia zákona o Policajnom zbore a Trestného poriadku a teda viesť trestné stíhanie proti osobe obvinenej na základe takto získaného dôkazu nie je prípustné.

Pre vznesenie obvinenia sa vyžaduje záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, ktorý sa musí odôvodniť. Tomuto záveru musia predchádzať presvedčivejšie zistenia, než tie, ktoré postačovali na začatie trestného stíhania. K záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou je potrebný vyšší stupeň pravdepodobnosti.

Po vznesení obvinenia boli vykonané úkony, z ktorých vyplynula zmena stavu, resp. zmena skutočností, za existencie ktorých bolo nutné dospieť k záveru, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

V zmysle § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Otázku „nepochybnosti“ je nutné vykladať aj v nadväznosti základných zásada trestného konania a to najmä na ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Z ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku nemožno v žiadnom prípade vyvodit' záver, že na zastavenie trestného stíhania je nutná nepochybná negatívna istota, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. „Nepochybnosť“ uvedenú v § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku je nutné vykladať v spojitosti s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. poriadku, teda tak, že nejde o absolútnu nepochybnosť, ale ide o nepochybnosť relatívnu, t.j. relatívnu istotu, čo znamená, že orgány činné v trestnom konaní majú vykonávať dokazovanie len potiaľ, pokiaľ pochybovanie o skutku v tom smere, že sa nestal, nedáva logický zmysel. Teda prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku aj vtedy, ak o skutkovom stave sú určité pochybnosti vyplývajúce z jednotlivých dôkazov, avšak po ich náležitom vyhodnotení a v spojitosti aj s inými dôkazmi, ide o pochybnosti, ktoré už nemožno považovať za logické, rozumné, či dôvodné.

Na druhej strane je potrebné uviesť, že nikto nemôže dospieť k absolútne istému poznaniu o existencii, či neexistencii nejasného nejakého skutkového stavu a vždy sú a budú mysliteľné možnosti, že rozhodné skutočnosti nenastali alebo nastali inak. Preto v ľudskom živote platí vysoký stupeň pravdepodobnosti, ktorý vzniká pri starostlivom využití dostupných prostriedkov poznania a možno ho preto považovať za pravdu.

V celom trestnom konaní, teda aj v prípravnom konaní, sa za pravdu považuje to, čo bolo dokázané s určitým vyšším stupňom pravdepodobnosti, čo však vôbec neznamená, že to aj pravdivé musí byť, respektíve, že to čo vyplýva z dôkazov ako logické a pravdepodobné, musí byť naozaj aj v súlade so skutkovým dejom, tak ako sa v minulosti odohral.

Na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku postačuje teda len dostatočne odôvodnené pravdepodobné zistenie založené na starostlivom uvážení všetkých skutočností a na náležitom vyhodnotení všetkých dôkazov.

Z vykonaného vyšetrovania a z dôkazov zhromaždených vo vyšetrovacom spisu som dospel k záveru, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Poukazujúc na zjavné rozpory vo výpovediach sv. npor. Bubenka, nemožnosť výsluchu npor. JUDr. Bereša, príslušníka operatívneho oddelenia, z dôvodu jeho prítomnosti pri podpise a prečítaní zápisnice o výsluchu zadržaného – podozrivého zo dňa 05.09.2022, z ktorej je zrejmé, že osobou prítomnou pri podpise a prečítaní zápisnice, čo je v rozpore s Trestným poriadkom, na zjavnú pochybnosť ohľadne vykonania služobného zákroku a z toho plynúcu zákonnosť získaných drog bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.

Podľa ustanovenia § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti.

Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

V tomto odseku je upravená zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci. Náležité zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Trestný poriadok upúšťa od zásady objektívnej pravdy, ktorú upravoval predchádzajúci Trestný poriadok. Jej podstatou bolo zistenie skutočného stavu veci, čo vychádzalo z materialistického poňatia zistiteľnosti objektívnej pravdy. Táto zásada zahŕňa zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti (označuje sa aj ako vyhľadávacia zásada), právo strán obstarávať dôkazy, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou pristupovať k objasňovaniu okolností a vykonávaniu dôkazov svedčiacich proti obvinenému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obvineného. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je veľmi úzko prepojená so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov uvedenou

v odseku 1, keďže práve náležité zistenie skutkového stavu veci je predpokladom jednak na to, že trestné stíhanie bude vedené v súlade so zákonom, jednak na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Z požiadavky náležitého zistenia skutkového stavu veci vyplýva, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Ak vykonané dôkazy v konaní pred súdom nebudú stačiť na uznanie viny obžalovaného a ak nebude možné vykonať iné dôkazy s cieľom vyvrátiť dôvodné pochybnosti, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby (pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo). Z toho vyplýva, že dôvodné pochybnosti sa vzťahujú nielen na samo zistenie skutkového stavu, ale aj na možnosť obstarania a vykonania ďalších dôkazov, ktoré by tento skutkový stav, resp. vykonané dokazovanie zmenili. Dôvodnú pochybnosť Trestný poriadok nedefinuje. Podľa teoretických výkladov treba ňou chápať takú pochybnosť, ktorá spôsobuje, že orgán, ktorý rozhoduje vo veci na základe starostlivého a nestranného zhodnotenia všetkých vykonaných dôkazov, by bol taký nerozhodný, že by nemohol urobiť záver, že skutočnosť naplňajúca znak trestného činu sa stala, t.j. nezískal vnútorné presvedčenie o vine obvineného. V rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci by bol postup orgánu činného v trestnom konaní, ktorý by v prípravnom konaní pod vplyvom nesprávnej aplikácie zásady in dubio pro reo nevykonal časť dôkazov významných pre zistenie skutočností rozhodujúcich z hľadiska zákonných znakov trestného činu s tým, že skutočnosť, na objasnenie ktorých mali smerovať nevykonané dôkazy, prokurátor následne v podanej obžalobe neuplatnil. Trestný poriadok ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona vyjadreným v ustanovení § 1 a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

K tomu sa následne viaže úprava jedného z dôvodov zrušenia rozsudku odvolacím súdom, keď podľa ustanovenia § 321 odsek 1 písmeno c) Tr. poriadku odvolací súd zruší rozsudok súdu prvého stupňa, ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy.

Podľa ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. V tomto odseku je upravená zásada voľného hodnotenia dôkazov. V prípade tejto zásady nedochádza k podstatným zmenám oproti predchádzajúcej právnej úprave. Táto zásada je teoreticky rozpracovaná a podrobne vysvetlená v judikatúre. Trestný poriadok pri tejto zásade upravuje jedno novum, keďže zákon prostredníctvom dikcie "hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom" kladie dôraz na zákonné získanie a vykonanie dôkazov a zároveň prípustnosť použitia dôkazu v konaní. Aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi je nevyhnutným prostriedkom pre náležité zistenie skutkového stavu veci tak, aby sa v každom jednotlivom prípade vzali do úvahy osobitosti daného prípadu, a súčasne zabraňuje šablónovitému, mechanickému postupu pri hodnotení dôkazov. Zákon pritom nepriznáva žiadnemu dôkazu a priori osobitný význam a ani neupravuje, aké

množstvo dôkazov treba vykonať na preukázanie určitej skutočnosti. Orgán činný v trestnom konaní a najmä súd však nesmú pri rozhodovaní prihliadnuť na dôkaz získaný donútením alebo hrozbou takého donútenia okrem prípadu, že sa taký dôkaz použije proti osobe, ktorá donútenie alebo jeho hrozbu pri získaní dôkazu použila. Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom. V súlade s tým Trestný poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Uvedené platí obdobne aj pre odôvodnenie uznesenia. Zásada voľného hodnotenia dôkazov sa uplatňuje vo všetkých štádiách trestného konania a vzťahuje sa nielen na súd, ale aj na orgány činné v trestnom konaní. Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgán činný v trestnom konaní alebo strana, a to z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti. Postup súdu, resp. orgánov činných v trestnom konaní pri voľnom hodnotení dôkazov a dôvodnosť vnútorného presvedčenia sú preskúmateľné nadriadeným orgánom v odvolacom konaní, resp. v konaní o sťažnosti, a nesprávnosť vyhodnotenia dôkazov môže byť dôvodom na zrušenie rozhodnutia. V súvislosti so zásadou voľného hodnotenia dôkazov treba spomenúť aj skutočnosť, že určitý vplyv na myšlienkový postup pri posudzovaní a hodnotení dôkazov môžu mať aj životné skúsenosti sudcu, prokurátora, jeho životné postoje a zmýšľanie.

Po preskúmaní spisového materiálu jednotlivo a vo vzájomnom súhrne som dospel k záveru, že bolo nepochybne preukázané, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie obvineného XXXXX som podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Ján Jozef
prokurátor